

Delft University of Technology

The Way People Lived Together

Martinez-Millana, Elena

Publication date
2024

Document Version
Final published version

Published in
OASE Journal of Architecture

Citation (APA)

Martinez-Millana, E. (2024). The Way People Lived Together. *OASE Journal of Architecture*, 118, 109-112.

Important note

To cite this publication, please use the final published version (if applicable).
Please check the document version above.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

Takedown policy

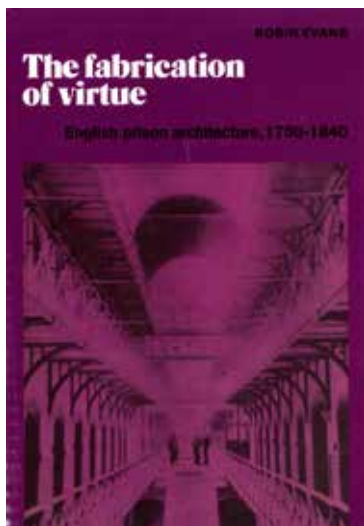
Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights.
We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Green Open Access added to TU Delft Institutional Repository

'You share, we take care!' - Taverne project

<https://www.openaccess.nl/en/you-share-we-take-care>

Otherwise as indicated in the copyright section: the publisher is the copyright holder of this work and the author uses the Dutch legislation to make this work public.

Adrian Forty, 'Architecture as Punishment', *Art History* 4 (1983), 481-484

Robin Evans, *The Fabrication of Virtue: English Prison Architecture, 1750-1840* (Cambridge: Cambridge University Press, 1982)

Adrian Forty, 'Architecture as Punishment', *Art History* 4 (1983), 481-484

Robin Evans, *The Fabrication of Virtue: English Prison Architecture, 1750-1840* (Cambridge: Cambridge University Press, 1982)

Hoe mensen samenleefden

Elena Martínez-Millana

Robin Evans (1944-1993) publiceerde tijdens zijn leven slechts één boek en daar had hij 13 jaar aan gewerkt. Zoals hij in zijn dankwoord opmerkte, was hij in 1969 begonnen met het verzamelen van materiaal voor dit project, het jaar waarin hij zijn studie aan de Architectural Association in Londen afrondde. Volgens Robin Middleton's overzicht van Evan's werk ging diens onderzoek uit die tijd vooral over 'hoe mensen samenleefden, vooral als ze dat op een anti-autoritaire manier deden'.¹ In *The Fabrication of Virtue* keerde Evans dit thema om, zodat hij de rol die architectuur en de gebouwde omgeving in de samenleving spelen, kon verduidelijken. En wat kon er in dit opzicht verhelderder zijn dan een studie naar de meest openlijk autoritaire vorm van huisvesting van allemaal?

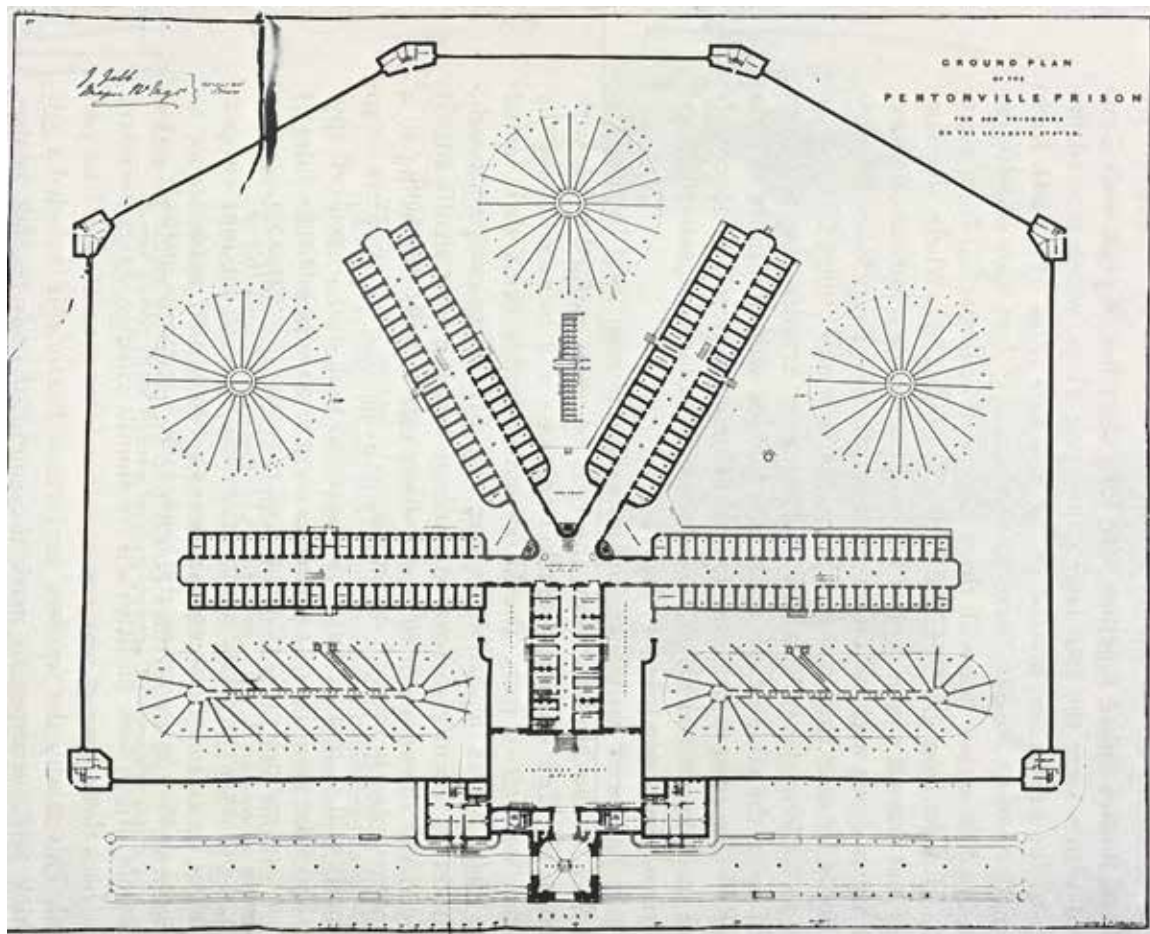
Het boek uit 1982 is grotendeels gebaseerd op zijn proefschrift, *Prison Design 1750-1842: A Study of the Relationship Between Functional Architecture and Penal Ideology*, dat hij in 1975 afrondde onder leiding van de aan de University of Essex verbonden Joseph Rykwert. Zowel in het proefschrift als in het boek reconstrueert hij de evolutie van de gevangenisarchitectuur en het denken over straffen in een periode, waarin deze een centrale rol speelden in de

The Way People Lived Together

Elena Martínez-Millana

Robin Evans (1944-1993) published only one book during his lifetime, and it was the outcome of 13 years of work. As he remarked in the acknowledgments, he began collecting material for this project in 1969, the same year he completed his studies at the Architectural Association in London. At the time, the main concern of Evans's research, according to Robin Middleton's overview of his writings, was 'the way people lived together, and lived together, in particular, in an anti-authoritarian way'.¹ With *The Fabrication of Virtue*, Evans inverted this theme to offer insight into the role of architecture and the built environment in society. What could be more illuminating, in this regard, than studying the most overtly authoritarian form of housing?

The book from 1982 stems largely from his doctoral dissertation, *Prison Design 1750-1842: A Study of the Relationship Between Functional Architecture and Penal Ideology*, which he completed under the guidance of Joseph Rykwert in 1975 at the University of Essex. Both dissertation and book reconstruct the evolution of prison architecture and penal thought in a period in which it became a central issue in social reform,

Joshua Jebb, model prison, Pentonville, 1842/ Joshua Jebb, modelgevangenis, Pentonville, 1842

maatschappelijke hervormingen en er veel over werd gedebatteerd in de politieke arena. Evans schreef over het thema, en richtte zich daarbij voornamelijk op gevangenen. Hij onderzocht naast deze specifieke instellingen echter ook andere gebouwen, waaronder alle 'moderne' architectuur die na de achttiende eeuw was gebouwd.

In eerste instantie had Evans deze ideeën in essays uiteengezet. Hoofdstuk vijf van het boek was gebaseerd op artikelen over Bentham's Panopticon, die in 1970 verschenen in *Controspazio* en in 1971 in *AAQ*, terwijl delen van twee andere hoofdstukken in 1976 in *Lotus* waren verschenen.² Aan het eind van het boek, in hoofdstuk tien ('Architecture Limited and Unlimited'), trekt hij meer algemene conclusies, waarmee hij vooruitloopt op artikelen als 'Figures, Doors and Passages' en 'Rookeries and Model Dwellings: English Housing Reform and the Moralities of Private Space', beide uit 1978.³ Ook eerdere teksten vertonen al sporen van zijn onderzoek naar gevangenen, bijvoor-

widely debated in the political arena. Evans addressed the theme of 'multi-occupancy housing', focusing on prisons. However, he also explored buildings beyond these specific institutions, encompassing all 'modern' architecture built after the eighteenth century.

The initial formulations of these ideas had been outlined earlier by Evans in essays. Chapter five from the book draws on articles on Bentham's Panopticon that appeared in *Controspazio* in 1970 and in *AAQ* in 1971, while sections of two other chapters appeared in 1976 in *Lotus*.² At the end, in chapter ten 'Architecture Limited and Unlimited', more general conclusions are drawn, anticipating articles such as 'Figures, Doors and Passages' and 'Rookeries and Model Dwellings: English Housing Reform and the Moralities of Private Space', both from 1978.³ Traces of the research on prisons can be found in earlier texts, such as 'Towards Anarchitecture' (1970) and 'The Rights of

beeld 'Towards Anarchitecture' (1970) en 'The Rights of Retreat and the Rites of Exclusion: Notes Towards the Definition of Wall' in *AD* (1971).⁴

Vanwege het onderwerp van *The Fabrication of Virtue* wijdden ook wetenschappers uit niet-architectonische vakgebieden als geschiedenis, rechten, sociologie en criminologie relevante recensies aan het boek. Historica Joanna Innes beschreef *The Fabrication of Virtue* in *The English Historical Review* als 'in de eerste plaats een studie van de architect vanuit diens cerebrale vermogens', maar noemde ook 'de exclusieve preoccupatie met gevangenisontwerp' van het boek.⁵ Dit punt van kritiek kwam ook tot uitdrukking in een recensie uit 1983 van Adrian Forty (1948), die later omvangrijke klassieke boeken als *Objects of Desire: Design and Society 1750-1980* (1986) en *Words and Buildings: A Vocabulary of Modern Architecture* (2000) zou schrijven. Volgens Forty maakte de benadering van Evans, die zich richtte op één functioneel gebouwtype, duidelijk deel uit van 'de trend om de traditionele onderwerpen van de architectuurhistorische monografie terzijde te schuiven'. Toch bleef er een sterk idealistische tendens waarneembaar. 'Onder het oppervlak van de tekst,' zo zei Forty, 'is er een sterke voorkeur voor de Warburg-traditie van architectuurgeschiedenis waar te nemen, dus een voorkeur voor ideeën en bedoelingen in plaats van maatschappelijke en materiële factoren om de geschiedenis van gebouwen te kunnen begrijpen.' Hierdoor kon Evans in *The Fabrication of Virtue* bijvoorbeeld niet uitleggen hoe het kwam – om een voorbeeld van Forty aan te halen – 'dat het op Pentonville Prison gebaseerde model [gevangenis] nog steeds werd gebouwd, terwijl de ideeën waar het zogenaamd op gebaseerd was, in diskrediet waren gebracht'.

Voordat er grote industriële bedrijven ontstonden, vereisten omvangrijke bouwwerken de organisatie van arbeid op een schaal die elders, behalve de strijdkrachten, niet voorkwam, en de aard van de relaties tussen opdrachtgever, architect, aannemer en ambachtsman kon – en kan nog steeds – doorslaggevende invloed uitoefenen op de vormen die gebouwen aannamen.

Volgens Forty was Evans' focus op de ideeën achter gebouwen de grootste kracht zowel als de oorzaak van de grootste zwakte van het boek.

Forty vergeleek *The Fabrication of Virtue* met een essay van historicus Thomas A. Markus – een bijdrage aan de bundel *Order in Space and*

Retreat and the Rites of Exclusion: Notes Towards the Definition of Wall in *AD* (1971).⁴

Due to the object of study of *The Fabrication of Virtue*, relevant reviews were written by scholars from non-architectural fields, such as history, law, sociology and criminology. Historian Joanna Innes, writing in *The English Historical Review*, described the book as 'primarily a study of the architect in his cerebral capacity', but also mentioned 'its exclusive preoccupation with prison design'.⁵ It is a point of criticism that was also expressed in a review from 1983 by Adrian Forty (1948), who would become the author of comprehensive classic books such as *Objects of Desire: Design and Society 1750-1980* (1986) and *Words and Buildings: A Vocabulary of Modern Architecture* (2000). It was clear for him that Evans's approach, focusing on one functional type of building, belonged to a 'trend away from the traditional subjects of the architectural historical monograph'. Nevertheless, a strong idealistic tendency remained. 'Beneath the surface of the text,' Forty argued, 'there is a strong flavour of the Warburg tradition of architectural history, with its preference for ideas and intentions over social and material factors in understanding the history of buildings.' Because of this, in *The Fabrication of Virtue* Evans was not able to explain how – to quote one example provided by Forty – 'the Pentonville model [of prisons] continued to be built when the ideas of which they are supposed to have been the product had been discredited'.

Before the creation of large industrial operations, extensive building works required the organisation of labour on a scale not otherwise found outside the armed services, and the nature of the relationships between client, architect, contractor and craftsman could – as indeed they still do – have decisive effects on the forms that buildings took.

According to Forty, Evans's focus on the ideas behind buildings was the book's greatest strength, but also the cause of its greatest weakness.

Forty confronted *The Fabrication of Virtue* with an essay by historian Thomas A. Markus – a contribution to the edited volume *Order in Space and Society: Architectural Form and its Context in the Scottish Enlightenment*.⁶ He did so mainly to bring about 'the subtlety of Dr Evans's work',

Society: Architectural Form and its Context in the Scottish Enlightenment.⁶ Hij deed dit vooral om 'de subtiliteit van het werk van dr. Evans' naar voren te brengen: Markus maakte namelijk gebruik van een 'modern architectonisch of cultureel discours' – de formele 'theorie van de ruimtelijke syntax' – om historische gebouwen te analyseren, wat leidde tot observaties over de samenleving die niet 'worden bevestigd door andere soorten historisch bewijs'. De fundamentele vraag aan de architectuurgeschiedenis die bij Evans aan de orde kwam, was of het inderdaad mogelijk is om erachter te komen via de architectuur van één gebouwtype 'hoe mensen samenleefden'. Adrian Forty waarschuwde (en concludeerde) in zijn recensie dat deze benadering op zichzelf net zomin onberispelijk was als eerder gebruikte historiografische methoden: 'De studie van gebouwtypen leidt niet automatisch tot een dieper sociaal begrip van de architectuur, maar kan deze juist isoleren, net zoals de geschiedenissen die gebaseerd zijn op het begrip stijl, dezelfde neiging hadden en daarvoor zijn bekritiseerd.'

Vertaling: InOtherWords, Maria van Tol

1

Robin Middleton, 'Robin Evans: Writings', in: Robin Evans, *Translations from Drawing to Building and Other Essays* (Londen: Architectural Association Publications, 1997), 278-287.

2

Robin Evans, 'Bentham', *Controspazio* 10 (1970), 4-18; 'Bentham's Panopticon. An Incident in the Social History of Architecture', *Architectural Association Quarterly* 2 (1971), 21-37; 'Ordine e Produzione', *Lotus International* 12 (1976), 6-15.

3

Robin Evans, 'Figures, Doors and Passages', *Architectural Design* 4 (1978), 267-278; 'Rookeries and Model Dwellings: English Housing Reform and the Moralities of Private Space', *Architectural Association Quarterly* 1 (1978), 24-35.

4

Robin Evans, 'Towards Anarchitecture', *Architectural Association Quarterly* 1 (1970), 58-69; 'The Rights of Retreat and the Rites of Exclusion: Notes Towards the Definition of Wall', *Architectural Design* 6 (1971), 335-339.

5

Joanna Innes, [Zonder titel], *The English Historical Review* 395 (1985), 426. Zie voor een andere bespreking uit de architectuursector: Andrew Rabeneck, [Zonder titel], *Design Book Review* 1 (1983), 14-15.

6

Thomas A. Markus, 'Building for the Sad, the Bad and the Mad in Urban Scotland 1780-1830', in: Thomas A. Markus (red.), *Order in Space and Society: Architectural Form and its Context in the Scottish Enlightenment* (Edinburgh: Mainstream Publishing Company, 1982), 25-114.

because Markus used 'modern architectural or cultural discourse' – the formal 'theory of spatial syntax' – to analyse historical buildings, leading to observations about society that are not 'corroborated by other kinds of historical evidence'. The fundamental question for architecture history addressed by Evans was whether it is indeed possible to understand 'the way people lived together' by means of architecture, and the architecture of one kind of building in particular. In his review, Adrian Forty warned – and concluded – that this approach was not flawless in itself, just like previous historiographic methods: 'The study of building types does not automatically lead to a deeper social understanding of architecture, but can indeed isolate it in just the same way that histories based on the concept of style have been criticised for doing.'

1

Robin Middleton, 'Robin Evans: Writings', in: Robin Evans, *Translations from Drawing to Building and Other Essays* (Londen: Architectural Association Publications, 1997), 278-287.

2

Robin Evans, 'Bentham', *Controspazio* 10 (1970), 4-18; 'Bentham's Panopticon. An Incident in the Social History of Architecture', *Architectural Association Quarterly* 2 (1971), 21-37; 'Ordine e Produzione', *Lotus International* 12 (1976), 6-15.

3

Robin Evans, 'Figures, Doors and Passages', *Architectural Design* 4 (1978), 267-278; 'Rookeries and Model Dwellings: English Housing Reform and the Moralities of Private Space', *Architectural Association Quarterly* 1 (1978), 24-35.

4

Robin Evans, 'Towards Anarchitecture', *Architectural Association Quarterly* 1 (1970), 58-69; 'The Rights of Retreat and the Rites of Exclusion: Notes Towards the Definition of Wall', *Architectural Design* 6 (1971), 335-339.

5

Joanna Innes, '[Untitled]', *The English Historical Review* 395 (1985), 426. For another review from the field of architecture, see: Andrew Rabeneck, '[Untitled]', *Design Book Review* 1 (1983), 14-15.

6

Thomas A. Markus, 'Building for the Sad, the Bad and the Mad in Urban Scotland 1780-1830', in: Thomas A. Markus (ed.), *Order in Space and Society: Architectural Form and its Context in the Scottish Enlightenment* (Edinburgh: Mainstream Publishing Company, 1982), 25-114.